

04/02-154

12 სექტემბერი, 2013.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი
რესურსების დაცვის მინისტრს
ქალბატონ ხათუნა გაგოლაძეს

ადმინისტრაციული საჩივრის ავტორი:

ასოციაცია მწვანე ალტერნატივას
აღმასრულებელი დირექტორი
ნინო გუჯარაძე

ადმინისტრაციული საჩივარი

გასაჩივრებული მოქმედება:

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსის უარი მწვანე ალტერნატივას მიერ 2013 წლის 2 აგვისტოს და 20 აგვისტოს განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის გაცემის შესახებ.

ადმინისტრაციული საჩივრის მოთხოვნა:

დაევალოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მწვანე ალტერნატივას მიერ 2013 წლის 2 აგვისტოს და 20 აგვისტოს განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის გაცემა.

გარემოებანი, რომელსაც ეფუძნება საჩივრის მოთხოვნა:

ფაქტობრივი გარემოებანი:

1. 2013 წლის 2 აგვისტოს მწვანე ალტერნატივამ №04/02-152 განცხადებით მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე, მე-40 მუხლების შესაბამისად მოითხოვა სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს სასარგებლო წიაღისეულის მარაგების სახელმწიფო უწყებათაშორისი კომისიის 2013 წლის 11 თებერვლის №31 ოქმისა და სხდომაზე განხილული დოკუმენტების ასლების გადმოცემა.

მტკიცებულება

დანართი №1. მწვანე ალტერნატივას 2013 წლის 02 აგვისტოს №04/02-152 განცხადება.

2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 14 აგვისტოს №1505 წერილით მწვანე ალტერნატივას ზემოაღნიშნული წერილის პასუხად ეცნობა, რომ სამინისტროდან გადმოეზავნა სასარგებლო წიაღისეულის მარაგების სახელმწიფო უწყებათაშორისი კომისიის 2013 წლის 11 მარტის სხდომის ოქმის ის ნაწილი, რომლის გასაჯაროება კანონით არის დასაშვები და ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს უფროსის №1, №2, №3 ბრძანების ასლები, ამასთანავე ორგანიზაციას განემარტა, რომ "წიაღის შესახებ" საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, ინფორმაცია

წილის აგებულების, წილისეულის მარაგებისა და რესურსების, საბადოს დამუშავების სამთო-ტექნიკური პირობებისა და სხვა თვისებებისა ან პარამეტრების შესახებ წარმოადგენს იმ სუბიექტების საკუთრებას, რომლის სახსრებითაც არის მოპოვებული ეს ინფორმაცია. დაუშვებელია სახელმწიფო გეოლოგიურ ფონდებში შეტანილი ინფორმაციის გაცემა სხვა იურიდიულ ან ფიზიკურ პირზე ინფორმაციის მესაკუთრის თანხმობის გარეშე.

მტკიცებულება

დანართი №2: საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 14 აგვისტოს №1505 წერილი;

3. 2013 წლის 20 აგვისტოს მწვანე ალტერნატივამ №04/02-153 განცხადებით მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და მოითხოვა: 1. "წილის შესახებ" საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის შესაბამისად, ინფორმაციის მესაკუთრის თანხმობის მისაღებად სამინისტროს მიერ გაგზავნილი წერილების ასლების მოწოდება; 2. მწვანე ალტერნატივას მიერ მოთხოვნილი ინფორმაციის კატეგორიის შესახებ ინფორმაცია; 3. ზემოაღნიშნული ინფორმაციის საიდუმლოდ მიჩნევის შესახებ ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება.

მტკიცებულება

დანართი №3: მწვანე ალტერნატივას 2013 წლის 20 აგვისტოს №04/02-153 განცხადება.

4. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 23 აგვისტოს №1644 წერილით მწვანე ალტერნატივას ეცნობა, რომ სამინისტროს არ მიუმართავს ინფორმაციის მესაკუთრისათვის თანხმობის მიღების მიზნით, რადგან აღნიშნულის ვალდებულება მოქმედი კანონმდებლობით სამინისტროს არ ეკისრება და რომ მწვანე ალტერნატივას მიერ სათანადო სამართლებრივი საფუძვლების მითითების შემთხვევაში სამინისტრო მზად არის გამოითხოვოს მოცემული თანხმობა. წინამდებარე წერილით მწვანე ალტერნატივას განემარტა, რომ №04/02-152 წერილით მოთხოვნილი დოკუმენტების საიდუმლოება "წილის შესახებ" საქართველოს კანონის 29-ე მუხლით პირდაპირ არის გათვალისწინებული და რომ სამინისტრო არ ფლობს ინფორმაციას ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების თაობაზე ასოციაციის მიერ მოთხოვნილი დოკუმენტების საიდუმლოდ მიჩნევის შესახებ.

მტკიცებულება

დანართი №4: საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 23 აგვისტოს №1644 წერილი.

მითითებული გარემოებების გათვალისწინებით მიგვაჩნია, რომ სამინისტროს მიერ უხეშად დაირღვა ასოციაცია მწვანე ალტერნატივას კანონიერი უფლებები და ინტერესები, შესაბამისად, წინამდებარე ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოადგენს ასოციაციის დარღვეული უფლების დაცვის სამართლებრივ საშუალებას.

საჩივრის სამართლებრივი საფუძვლები:

1. სზაკ-ის 2.1 მუხლის "ა" ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს. მაშასადამე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელზეც ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის თანახმად ვრცელდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებანი.
2. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 177.3 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება, რომელიც არ არის დაკავშირებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემასთან გასაჩივრდება ამ თავით დადგენილი წესით, ამავე კოდექსის 180.2 მუხლის თანახმად ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება უნდა გასაჩივრდეს ერთი თვის ვადაში იმ დღიდან, როდესაც შესაბამისი დაინტერესებული მხარისათვის ცნობილი გახდა ამ მოქმედებათა განხორციელების ან განხორციელებისაგან თავის შეკავების შესახებ.
3. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-40 მუხლით ადმინისტრაციული ორგანოსათვის დაკისრებული ვალდებულების შესრულება არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას. ამავე კოდექსის 2.1 მუხლის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება – უარი საჯარო ინფორმაციის გადმოცემაზე არ აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. (ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ერთ-ერთი ძირითადი ელემენტი). მაშასადამე, აღნიშნული გადაწყვეტილება ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით წარმოადგენს არა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, არამედ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებულ ისეთ ქმედებას, რომელიც არ გულისხმობს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას ანუ სახეზეა რეალაქტი, რომელიც გამოიხატა ადმინისტრაციული ორგანოს უმოქმედობაში, მის მიერ საჯარო უფლებამოსილების კანონდარღვევით განხორციელებაში, რაც სზაკ-ის 5.1 მუხლის შესაბამისად დაუშვებელია.
4. ადმინისტრაციულმა ორგანომ დაარღვია: ა) ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლი, რომლის თანახმად ყველას აქვს გამოხატვის თავისუფლება. ეს უფლება მოიცავს ადამიანის თავისუფლებას ჰქონდეს მოსაზრებანი, მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია და იდეები. ბ) საქართველოს კონსტიტუციის 24-ე მუხლი, რომლის თანახმად ყოველ ადამიანს აქვს უფლება თავისუფლად მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია, გამოთქვას და გაავრცელოს თავისი აზრი ზეპირად, წერილობით ან სხვა საშუალებით.
5. საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის თანახმად ყოველ მოქალაქეს აქვს უფლება კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს სახელმწიფო დაწესებულებაში მასზე არსებულ ინფორმაციას, აგრეთვე იქ დაცულ სხვა ოფიციალურ დოკუმენტს, თუ ისინი არ შეიცავს სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას. მწვანე ალტერნატივას მიერ მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაცია არ განეკუთვნება სახელმწიფო, პროფესიულ და კომერციულ საიდუმლოებას.

6. „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის მე-2 მუხლის 3 პუნქტის თანახმად, „გარემოსდაცვითი ინფორმაცია“ გულისხმობს წერილობითი, აუდიოვიზუალური, ელექტრონული ან ნებისმიერი სხვა მატერიალური ფორმით მოწოდებულ ყველა ინფორმაციას ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა: ა) გარემოს შემადგენელი ისეთი ელემენტების მდგომარეობა, როგორიც არის ჰაერი და ატმოსფერო, წყალი, ნიადაგი, მიწა, ლანდშაფტი და ბუნებრივი ობიექტები, ბიოლოგიური მრავალფეროვნება და მისი კომპონენტები, გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზაციები და ამ ელემენტების ურთიერთქმედება; ბ) ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა ნივთიერებები, ენერგია, ხმაური და რადიაცია, მოქმედებები და ღონისძიებები, აგრეთვე ადმინისტრაციული ღონისძიებები, შეთანხმებები გარემოს დაცვის სფეროში, კანონმდებლობა, გეგმები და პროგრამები, რომლებიც გავლენას ახდენს ან სავარაუდოა, რომ მოახდენს ზემოთ ა) ქვეპარაგრაფში ჩამოთვლილ გარემოს შემადგენელ ელემენტებზე, ხარჯ-მოგება და სხვა ეკონომიკური ანალიზები და მოსაზრებები, რომლებსაც იყენებენ გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებისას; გ) ადამიანის ჯანმრთელობის მდგომარეობა და უსაფრთხოება, მისი ცხოვრების პირობების, კულტურული ობიექტების და შენობა-ნაგებობების მდგომარეობა, იმდენად, რამდენადაც მათზე ზეგავლენას ახდენს ან შესაძლოა მოახდენს გარემოს შემადგენელ ელემენტების მდგომარეობა ან ამ ელემენტების მეშვეობით ზემოთ ბ) ქვეპარაგრაფში მითითებული ფაქტორები, ქმედებები ან ღონისძიებები. მწვანე ალტერნატივას მიერ მოთხოვნილი ინფორმაცია კონვენციის თანახმად, არის გარემოსდაცვითი ინფორმაცია.

7. ადმინისტრაციულმა ორგანომ დაარღვია: „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის 1. მუხლის თანახმად, „იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას ახლანდელი და მომავალი თაობების ყოველი ადამიანის უფლება იცხოვროს საკუთარი ჯანმრთელობის და კეთილდღეობისათვის შესაფერის გარემოში, ამ კონვენციის დებულების შესაბამისად ყველა მხარე იძლევა საზოგადოებისათვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მასთან დაკავშირებულ მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მათი მონაწილეობის უფლების გარანტიას“. კონვენციის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, „ყოველი მხარე ეცდება უზრუნველყოს, რომ ოფიციალურმა პირებმა და ხელისუფლების ორგანოებმა წარმართონ და ხელი შეუწყონ საზოგადოებას, რათა მათთვის ხელმისაწვდომი გახადონ გარემოსდაცვითი ინფორმაცია, გაუადვილონ გარემოს დაცვის სფეროში გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობა და ხელმისაწვდომი გახადონ სამართალწარმოება“; ხოლო იმავე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, „წინამდებარე კონვენციის შესაბამისი დებულებების ფარგლებში საზოგადოებას ექნება გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მართლმსაჯულების საკითხების მოპოვების და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობის შესაძლებლობა მიუხედავად მისი მოქალაქეობისა, ეროვნებისა და საცხოვრებელი ადგილისა, ხოლო იურიდიული პირის შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, სად არის რეგისტრირებული მათი სამყოფელი ან სად ეწევიან ფაქტიურ საქმიანობას“. კონვენციის მე-4 მუხლის 1 პუნქტის თანახმად, „თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ წინამდებარე მუხლის შემდეგი პარაგრაფების პირობების შესაბამისად ხელისუფლების ორგანოებმა ეროვნული კანონმდებლობის ნორმების გათვალისწინებით დააკმაყოფილონ ეკოლოგიურ ინფორმაციაზე საზოგადოების მოთხოვნა, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში (ბ) ქვეპარაგრაფის შესაბამისად მიაწოდოს აგრეთვე ზუსტი დოკუმენტაციის ასლები, რომლებიც შეიცავს ან შეეხება ასეთ ინფორმაციას: ა) რაიმე ინტერესის გაცხადების გარეშე; ბ) მოთხოვნილი ფორმით, იმ გამონაკლისით თუ;

I) ხელისუფლების ორგანოს გააჩნია საფუძველი მიაწოდოს ის სხვა ფორმით. ასეთ შემთხვევაში მითითებულ უნდა იქნას მიზეზები, რომელიც გაამართლებს ინფორმაციის სხვა ფორმით გაცემას.

II) ეს ინფორმაცია უკვე არის ხელმისაწვდომი საზოგადოებისათვის სხვა ფორმით“.

8. სზაკ-ის 42-ე მუხლის "ა" ქვეპუნქტის თანახმად, ყველას აქვს უფლება იცოდეს: ა) ინფორმაცია გარემოს შესახებ, აგრეთვე მონაცემები იმ საშიშროების თაობაზე, რომელიც ემუქრება მათ სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას; მწვანე ალტერნატივას მიერ მოთხოვნილი ინფორმაცია განეკუთვნება ისეთ ინფორმაციას, რომლის გასაიდუმლოება დაუშვებელია.

9. სზაკ-ის 41.2 მუხლის თანახმად, საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის შემთხვევაში საჯარო დაწესებულება ვალდებულია გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 დღის ვადაში პირს წერილობით განუმარტოს მისი უფლებები და გასაჩივრების წესი, ასევე მიუთითოს ის სტრუქტურული ქვედანაყოფი ან საჯარო დაწესებულება, რომელთანაც წარმოებდა კონსულტაცია ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის გადაწყვეტილების მიღებისას. სზაკ-ის 5.1, 96-ე და 41-ე მუხლებით დადგენილია ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის შესახებ მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება და აწარმოოს საჭირო კონსულტაციები შესაბამის სტრუქტურულ ქვედანაყოფებთან ან/და საჯარო დაწესებულებებთან, რაც ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ შეასრულა. მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციულმა ორგანომ მოქმედი კანონმდებლობის უხეში დარღვევით და უგულვებელყოფით არ დააკმაყოფილა მწვანე ალტერნატივას განცხადებები საჯარო ინფორმაციის გაცემის შესახებ.

მითითებული ნორმების შინაარსიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციული საჩივარი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსათვის 2013 წლის 2 აგვისტოსა და 20 აგვისტოს განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის გადმოცემის დავალდებულების შესახებ ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით დასაბუთებულია და ექვემდებარება დაკმაყოფილებას.

10. წარმოდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი აკმაყოფილებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს, დაცულია ამ კოდექსის 181-ე მუხლით გათვალისწინებული საჩივრის ფორმა, მისი წარდგენის კანონით გათვალისწინებული 30 დღიანი ვადა, არ არსებობს ამავე კოდექსის 182-ე მუხლით დადგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის მიღებაზე უარის თქმის საფუძველები, ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოდგენილია უფლებამოსილ ორგანოში (საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსის ზემდგომ თანამდებობის პირს წარმოადგენს მინისტრი), რის საფუძველზეც გთხოვთ:

1. მიიღოთ ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოებაში;
2. განიხილოთ ადმინისტრაციული საჩივარი ზეპირი მოსმენით საჩივრის შემომტანი პირების აუცილებელი მონაწილეობით;
3. დაავალოთ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელ პირს მწვანე ალტერნატივას მიერ 2013 წლის 02 და 20 აგვისტოს განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის გაცემა.

საჩივარზე დართული დოკუმენტების ნუსხა:

1. მწვანე ალტერნატივას 2013 წლის 02 აგვისტოს №04/02-152 განცხადება. 1 (ერთი) ფურცელი.

2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 14 აგვისტოს №1505 წერილი 9 (ცხრა) ფურცელი.
3. მწვანე ალტერნატივას 2013 წლის 20 აგვისტოს №04/02-153 განცხადება. 1 (ერთი) ფურცელი.
4. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 23 აგვისტოს №1644 წერილი. 1 (ერთი) ფურცელი.
5. ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან. 2 (ორი) ფურცელი;
6. რწმუნებულება 1 (ერთი) ფურცელი.

წინასწარ გიხდით მადლობას თანამშრომლობისათვის.

პატივისცემით,

ნინო გუჯარაიძე

აღმასრულებელი დირექტორი